Societat | | Actualitzat el 08/11/2019 a les 09:00

Itziar González: «No hi pot haver política urbanística sense la participació dels veïns»

L'exregidora del districte de Ciutat Vella ha ofert una conferència per explicar el fenomen de la gentrificació



Itziar González parla sobre el fenomen de la gentrificació a Rubí | Marta Casas

La conferència organitzada per l'Aula d'Extensió Universitària de Rubí d'ahir a la tarda, corresponent a la segona sessió del seminari *Problemàtiques de la nostra societat: una altra Catalunya és possible?*, va estar dedicada al fenomen de la gentrificació i com afecta a les polítiques d'habitatge i comunitàries a les ciutats, un fenomen que no és aliè a la ciutat de Rubí.

La xerrada va anat a càrrec de l'exregidora de Ciutat Vella Itziar González, arquitecta i activista que va defensar en tot moment un canvi de paradigma i de model a l'hora de plantejar les polítiques d'urbanisme, posant molt d'èmfasi en la participació ciutadana i l'opinió del veïnatge abans d'executar qualsevol canvi en barris o ciutats.

"Del fenomen de la gentrificació n'hem sentit a parlar molt, que començava a passar en alguns llocs, però cada cop està passant a més, i afecta a tot el teixit veïnal i comercial dels indrets on es dona", va explicar González, que va definit el fenomen com "la substitució d'un tipus de població

per una altra, bàsicament, de més poder adquisitiu". És un fenomen que s'ha vist en diversos casos: en nuclis on hi havia més patrimoni històric, en llocs on l'administració havia invertit més recursos en millorar l'accessibilitat, en llocs on hi havia més turisme...

"Ara per ara, el que estem veient és que des que 's'ha acabat' la bombolla immobiliària, els fons voltor i els grans inversors han vist en la materialitat de les ciutats i en els seus edificis un bé rendible: enlloc de veure-hi llars, hi han vist un negoci", continuava González. "La globalitat neolibertal ha vist negoci en les ciutats i especula de la mateixa manera que ho va fer amb la bombolla immobiliària", va concloure.

La part que més interessava a González, però, era explicar "les esperances", és a dir, com s'està reconduint aquesta situació: "professionals, administracions i veïns estem apostant per un canvi de model", va comentar, "perquè ara ens hem adonat que el capitalisme arrasa amb tot, i ens convé un model productiu diferent: economia social, mecanismes de cooperació... i anar per davant d'aquesta ànsia de menjar-s'ho tot que té el capital".

Segons va explicar Itziar González, els ajuntaments poden fer molt per revertir aquesta situació. En certa manera, els considera "còmplices" d'aquest fenomen perquè no el van veure venir i no es van preparar per evitar-lo, però ara es troben que la ciutadania s'ha organitzat i està reivindicant noves lleis i ja no accepta la complicitat dels ajuntaments i els Estats amb els grans capitals. "Un cop la gent es veu desposseïda de la seva casa, del seu barri... doncs ja no pot més, i s'està plantant; i està aprenent a invertir ella mateixa per evitar que tot quedi en mans de la pura especulació", va concloure González, que va un exemple d'experiència cooperatives com la de Còrdova, en què diversos veïns compren cases amb patis comunitaris per evitar que se'ls quedin els hotels. "La més revolucionària de les accions és que la ciutadania es consideri a sí mateixa com la pròpia legisladora".

En aquest sentit, doncs, González creu que els ajuntaments, a banda d'acompanyar tots aquests moviments veïnals, han de disposar d'una cartografia molt exacta de quins habitatges té, i fer un reconeixement molt exacte, finca per finca, de la realitat de les persones: quins contractes de lloguer tenen, quin grau d'abús de mercat hi ha sobre aquestes persones... "Quan una administració que disposa d'eines ja té mapejat molt clarament si hi ha grans tenidors, si hi ha abusos, si els bancs tenen molta acumulació de pisos... quan veu qui són els interlocutors que estan abusant de la ciutat comença la negociació, i poden veure quines són les actuacions que se'ls poden limitar des de l'ajuntament, i començar la mediació i la negociació", va explicar.

L'exregidora de Ciutat Vella també va fer referència a l'economia "negra", és a dir, als diners vinculats al narcotràfic, al tràfic d'armes o de persones, que han utilitzat les ciutats per blanquejar diners. "No hi ha hagut cap administració que hagi volgut preveure aquest fenomen", va lamentar.

González també va treballar sobre la Rambla de Barcelona, "probablement l'espai més gentrificat del món": en 1.200m, de 69 edificis només hi queden 44 veïns; fa pocs mesos encara n'hi quedaven 80. "Estem acostumats a sentir que es desertitzin els pobles, però ara s'estan desertitzant les ciutats", va ironitzar la ponent.

Respecte a la problemàtica dels fons voltor que afecta diversos blocs a Rubí - Medasil a Sant Jordi Park, Optimum III al Torrent de l'Alba i Optim Management a Les Torres - González va explicar que, tot i que quan ella va ser regidora aquest era un fenomen incipient, el que va fer va ser negociar un conveni amb Fiscalia per tal de poder sancionar el *mobbing* immobiliari, i va crear un servei de defensa del ciutadà davant d'aquestes pràctiques d'assetjament, vinculant-ho a causes penals. Per aquest servei, González va contractar un advocat, Pablo Feu, que va donar moltes idees per evitar els abusos però també per prevenir fenomens com el dels fons voltor.

Finalment, i en relació al planejament urbanístic en tràmit a Rubí - el POUM, tot i que segons l'acord de govern entre el PSC i En Comú Podem serà desestimat -, l'exregidora de Ciutat Vella va ser contundent: "Un conveni urbanístic fet entre un privat i una administració pública sense que

haguem opinat els veïns, no pot ser". Així, González considera que "no hi pot haver planejament urbanístic que sigui només público-privat, ha de ser públic - privat - comunitari, ja que la ciutat és un bé comú".